

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/7/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200598
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200598.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa D. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., proti odporkyňi Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/45/2015-24 zo dňa 7. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/45/2015-24 zo dňa 7. októbra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne a zákonné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20. apríla 2015 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21. apríla 2015, ktorými priznala navrhovateľovi podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a podľa § 259 ods. 1, § 293k, § 293l a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov starobný dôchodok od 01.12.2010 v sume 130,50 € mesačne, postupne zvýšený od 01.01.2015 na 165,80 € mesačne.

Krajský súd po preskúmaní napadnutých rozhodnutí odporkyne a konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu, dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný. Zistil, že navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku pôvodne od 01.12.2011, neskôr od 01.12.2010. Nebolo sporné, že navrhovateľovi bol priznaný od 01.11.2002 výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. so zhodnotením doby výkonu základnej vojenskej služby od 02.10.1967 do 26.09.1969 v I. kategórii funkcií, doby služobného pomeru v policajnom zbore od 24.09.1970 do 31.12.1999 v I. kategórii funkcií a doby služobného pomeru od 01.01.2000 do 31.10.2002 v III. pracovnej kategórii; spolu získal 34 rokov služby v I. pracovnej kategórii a jeho dôchodkový vek je 55 rokov veku, ktoré dovíšil XX.XX.XXXX, kedy mu vznikol nárok na dôchodok. Odporkyňa preto rozhodovala o nároku

na starobný dôchodok podľa právnych predpisov účinných do 31.12.2003 s odchýlkami ustanovenými v zákone.

Pretože navrhovateľovi bol priznaný a vyplácaný výsluhový dôchodok, ktorý po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia má charakter dávky v starobe, odporkyňa správne postupovala podľa čl. 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. a jeho starobný dôchodok krátila primerane k počtu skončených rokov doby služby zhodnotenej na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé roky.

Námietku navrhovateľa, že mu nebola započítaná doba zamestnania v PAP Servis Prešov od 18.06.2004 do 30.11.2011 a v SBS Hero, Tatrapole a ISS Security, vyhodnotil krajský súd ako neopodstatnenú s odkazom na odôvodnenie rozhodnutia odporkyne, z ktorého vyplýva, že tieto obdobia boli riadne zhodnotené pri určení sumy starobného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. pred jeho krátením podľa článku 33 Dohovoru. Rovnako bolo navrhovateľovi zhodnotené aj zamestnanie v Chemosvit Svit od 11.02.1967 do 30.09.1967, čo vyplýva z osobného listu dôchodkového poistenia.

Námietkami, ktoré sa týkali obdobia získaného v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia, sa súd nemohol zaoberať, pretože presahovali zákonný rámec súdneho prieskumu. Právoplatným rozhodnutím Útvoru sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, je odporkyňa pri rozhodovaní vo veci viazaná.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nemal úspech a odporkyňa aj pri úspechu v konaní nemá právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie z dôvodu, že odporkyňa rozhodla bez riadneho zistenia skutkového stavu. Uviedol, že v decembri 2010 požiadal Sociálnu poisťovňu, pobočku v Poprade o priznanie starobného dôchodku, pričom žiadal započítanie všetkých odpracovaných dôb. Keď mu odporkyňa napokon dôchodok rozhodnutím zo dňa 20.04.2015 priznala, nezapočítala mu všetky dokladované odpracované doby, vrátane nezhodnotenej doby služby nad 30 rokov.

Ďalej znova žiadal o zaujatie stanoviska, či Útvor sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky mohol zhodnotiť dobu jeho služby vrátane vojenskej služby v rozsahu 34 rokov a 3 mesiacov, keď to vtedy zákon neumožňoval. Krajský súd neakceptoval jeho žiadosť na dokazovanie v tomto smere výsluchom svedka. Opakovane preto žiada odporkyňu o započítanie všetkých dôb, vrátane 3 ročného banického internátneho učenia v hlbinej bani Doubrava v OKR. Navrhol, aby odvolací súd vrátil vec krajskému súdu na opätovné spravodlivé prejednanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Má za to, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Podrobne rozviedla, ako pri zohľadnení ustálenej súdnej judikatúry vypočítala sumu starobného dôchodku, ktorú následne krátila o sumu zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé kalendárne roky.

K námietke zhodnotenia obdobia 34 rokov získaných v Policajnom zbore Slovenskej republiky uviedla, že z potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPOU-OSZ-35.969-21/2013-VZ zo dňa 29. mája 2013 jednoznačne vyplýva, že na určenie sumy priznanej dávky (výsluhového dôchodku) bola zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 34 rokov a 42 dní, a nie 32 rokov, ako uvádza navrhovateľ. Odporkyňa pri posudzovaní nárokov poistencov na dôchodkovú dávku vychádza z evidenčných listov dôchodkového poistenia/zabezpečenia, resp. z potvrdení vystavených zamestnávateľmi poistencov a nemá dôvod spochybňovať ich pravdivosť. Odporkyňa trvá na vecnej správnosti preskúmaných rozhodnutí a navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu

prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31.05.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal odvolací súd rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť.

Podľa obsahu spisu predmetom tohto konania je preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.04.2015, ktorým podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. a § 259 ods. 1, § 293k, § 293l ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľovi od 01.12.2010 starobný dôchodok v sume 130,50 €, postupne valorizovaný na sumu 157,30 € od 01.01.2014 a ktorý rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.04.2015 podľa § 293di ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. od 01.01.2015 zvýšila na sumu 165,80 € mesačne. Výpočet sumy dôchodku bol v odôvodnení rozhodnutia podrobne vysvetlený. Nebolo sporné, že navrhovateľ je poberateľom výsluhového dôchodku, preto vypočítaná suma starobného dôchodku bola krátená podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Takéto krátenie dôchodku napokon navrhovateľ ani nenamietal, podstatou jeho opravného prostriedku a odvolania boli námietky týkajúce sa dátumu priznania starobného dôchodku a zápočet odpracovaných dôb.

Krajský súd po podrobnom preskúmaní výpočtu starobného dôchodku, uvedeného v odôvodnení rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutia odporkyne boli vydané v súlade so zákonom (§ 259 ods. 1, § 261 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov). Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí dostatočne a zrozumiteľne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami navrhovateľa a vyhodnotil ich ako neopodstatnené; odvolací súd sa s jeho dôvodmi v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

V rozhodnutiach najvyššieho súdu bol opakovane vyslovený právny názor, že u poberateľa výsluhového dôchodku je pri určení sumy starobného dôchodku potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, hodnotené na účely príspevku za službu; až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé kalendárne roky. Pokiaľ ide o určenie doby, ktorá bola zhodnotená pri určení výsluhového dôchodku, odporkyňa, ako už bolo uvedené, je viazaná právoplatným rozhodnutím príslušného ministerstva, ktorého útvár sociálneho zabezpečenia vydal rozhodnutie o priznaní výsluhového dôchodku. V tomto prípade to bol Útvár sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra SR, ktorý aj v potvrdení zo dňa 29.05.2013 sp. zn. SPOU-OSZ-35.969-21/2013-VZ uviedol, že navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok, na určenie sumy ktorého mu bola zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 34 rokov a 42 dní. Táto skutočnosť je pre odporkyňu záväzná a nie je ani v právomoci súdu tento údaj preskúmať, preto návrhu navrhovateľa na dokazovanie výsluchom svedka nebolo možné vyhovieť. Odporkyňa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne vysvetlila spôsob výpočtu sumy dôchodku, na ktorý odvolací súd v podrobnostiach odkazuje a ktorý, zhodne so záverom krajského súdu, považuje za súladný so zákonom. Vzhľadom na dovŕšenie dôchodkového veku pred 01.01.2004 bol starobný dôchodok vypočítaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. s odkazom na jeho relevantné ustanovenia, vrátane § 22 ods. 3, podľa ktorého pre zvýšenie podľa odseku 2 sa hodnotí len doba zamestnania po dosiahnutí veku 18

rokov do vzniku nároku na starobný dôchodok.

Pokiaľ ide o dátum priznania starobného dôchodku, odporkyňa rozhodla o jeho priznaní navrhovateľovi k 01.12.2010, čo je v súlade s jeho žiadosťou o priznanie starobného dôchodku spísanou dňa 13.12.2011, upresnenou listom zo dňa 02.10.2013. Keďže priznanie starobného dôchodku je podmienené žiadosťou poistenca, odporkyňa nemohla navrhovateľovi priznať dôchodok ku skoršiemu dátumu, preto ani táto námietka neobstojí.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval preskúmané rozhodnutia odporkyne o priznaní starobného dôchodku za vydané v súlade so zákonom, preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.